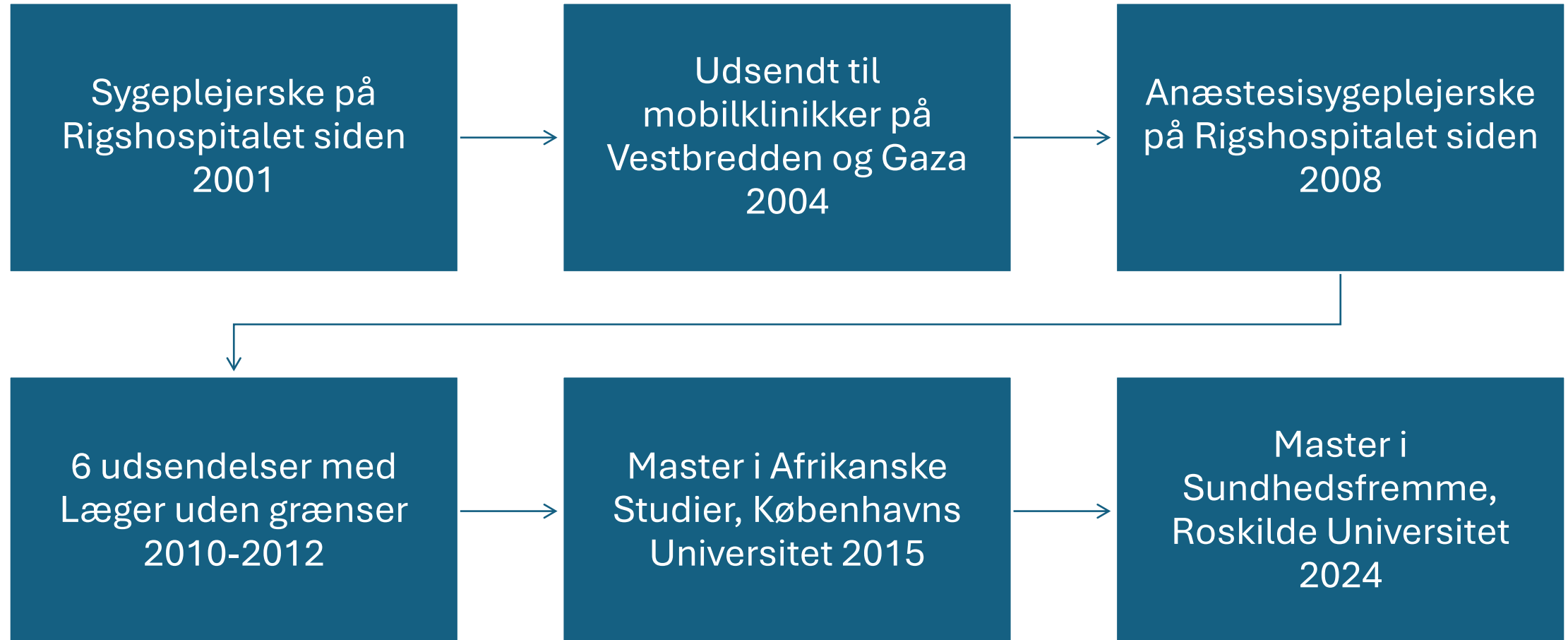

Anæstesisygeplejerskers
oplevelser med den
minoritetsetniske patient
– og sprogbarrierer

Lost in translation

Hvem er jeg?

Dagsorden

- Præsentation af metode
- Hvorfor er sprogbarrierer relevant viden for anæstesisygeplejersker?
 - Samfundsmæssigt
 - Lovgivning
 - Ulighed i sundhed
 - På operationsgangen
- Kulturteori
- Anæstesisygeplejerskers erfaringer
- Anæstesisygeplejerskens håndtering af sprogbarrierer
- Opsummering og løsningsforslag
- Spørgsmål

Studiedesign

Formål: At undersøge anæstesisygeplejerskers oplevelser og forståelser i mødet med den minoritetsetniske patient, hvor der er sprogbarriere

Metode:

- Kvalitativ tilgang
- Hermeneutisk videnskabsteoretisk retning
- 2 (4) fokusgrupper med i alt 11 (21) anæstesisygeplejersker fra 1 (3) hospitaler i Region Hovedstaden

Litteraturgennemgang

Eksisterende viden på området

Tematisk analyse (Braun og Clarke), to hovedtemaer:

- Erfaringer og forståelse af kulturforskelle
- Håndtering af sprogbarrierer

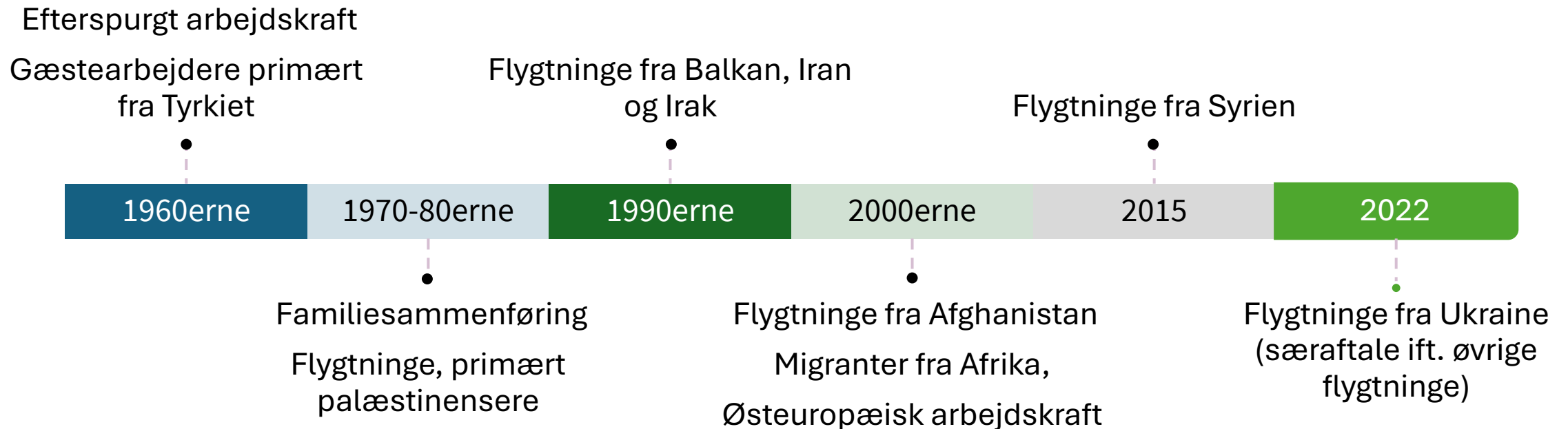
Data analyseret med brug af Bourdieus begreber om habitus og symbolsk magt samt kulturteori af Iben Jensen m.fl.

- Det beskrivende kulturbegreb
- Det komplekse kulturbegreb

Samfundsmæssigt perspektiv:

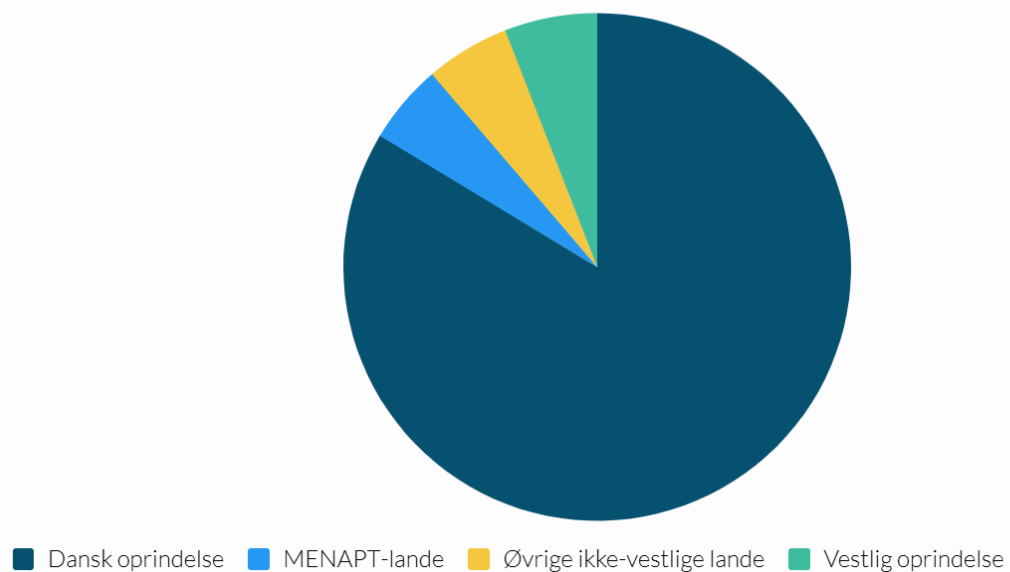
Flere patienter med minoritetsetnisk baggrund i sundhedsvæsenet

Indvandring til Danmark

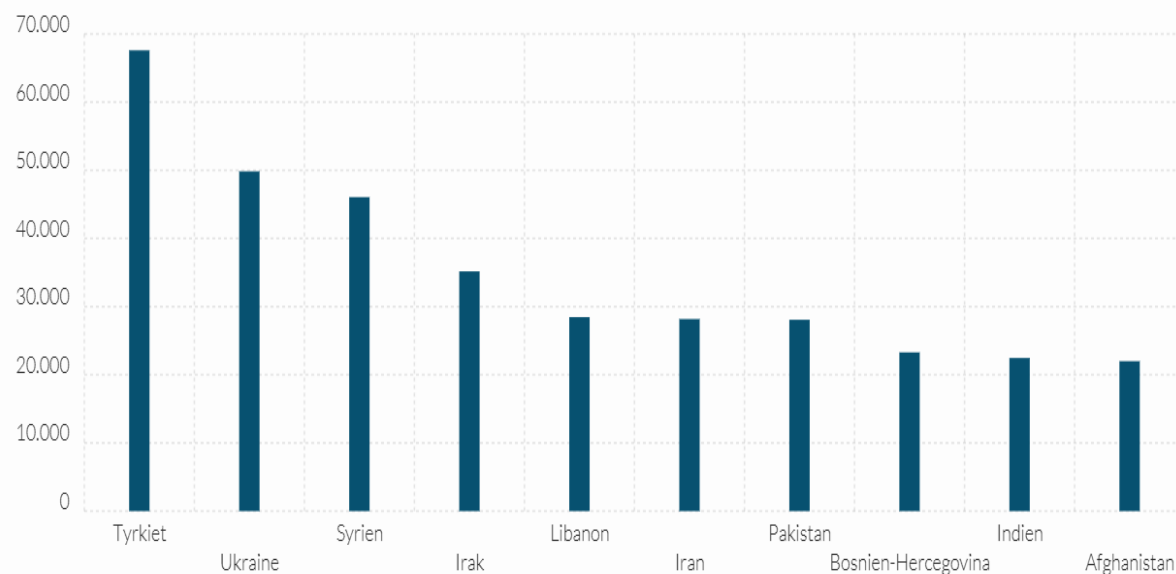

Indvandrere i Danmark

Personer fordelt på oprindelse, pr. 1. januar 2025, andel

10 største oprindelseslande blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, pr. 1. januar 2025, antal

Kilde: Udlændinge- og integrationsministeriet

Lovgivning

Sundhedsloven

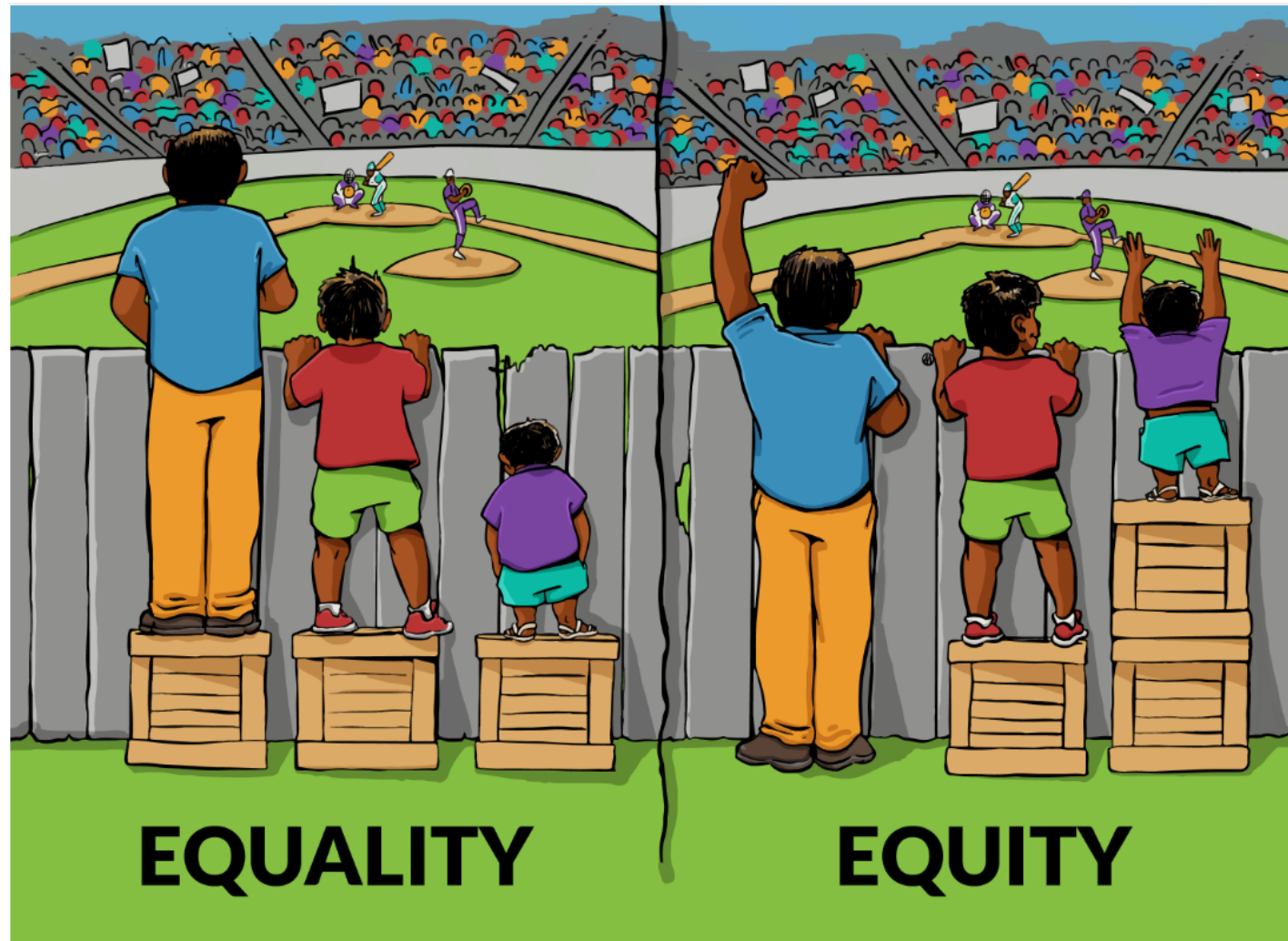
”en sundhedstjenesteydelse må ikke i sin virksomhed udøve forskelsbehandling af patienter på baggrund af nationalitet”

”let og lige adgang til information for alle”

”Ved informeret samtykke forstås i denne lov et samtykke, der er givet på grundlag af fyldestgørende information fra sundhedspersoners side”
(kapitel 5 , §15)

”informationen skal gives på en hensynsfuld måde og være tilpasset modtagerens individuelle forudsætninger med hensyn til alder, modenhed, erfaring m.v. (kapitel 5, §16)

Ulighed i sundhed

Den dokumenterede ulighed i sundhed:

Forskning viser, at sprogbarrierer fører til misforståelser, fejlbehandlinger og forsinkede diagnoser

Kan man dø af sprogbarriere?

Lægehus kritiseres efter otteårig piges hjertestop: - Med den rette behandling var hun ikke død

Styrelsen for Patientklager kritiserer lægehus i Vojens for behandlingen af en otteårig syrisk pige, der døde af et hjertestop som følge af mangelfuld astmabehandling i august sidste år.

En kræftsyg treårig dreng med syrisk baggrund døde på et hospital i Odense efter et forløb, hvor forældrene gentagne gange forsøgte at få hjælp. Men lægerne brugte ikke en tolk og havde svært ved at forstå familien. Sagen er ikke enkeltstående.

Den perioperative kontekst

- Forestående kirurgi er en stressfyldt tilstand
 - God information medfører en mindre nervøs patient
- Informeret samtykke:
 - Perioperative beslutninger er komplekse og involverer samtykke til kirurgiske procedurer
- Hvis sprogbarriere ikke imødekommes
 - Misforståelser kan opstå
 - Har patienten forstået vigtigheden af fx faste
 - Får vi de rigtige informationer om patienten

Kilde: Joo og Liu (2013); Yazar et al. (2019)

Sygeplejen i den intraoperative fase - hvad viser empirien?

- Forringet kvalitet af sygeplejerskers pleje og behandling
- Mindre information
- Dårligere smertebehandling postoperativt
- Forsinket mobilisering
- To studier viser en sammenhæng mellem sprogbarrierer og postoperative komplikationer efter knæalloplastik:
 - Længere indlæggelse og udskrivelse til aflastningsplads
 - Højere hospitalsudgifter
 - Øget risiko for DVT 30 dage postoperativt
 - Øget risiko for pneumoni 7 dage postoperativt

Kilder: Manuel et al. (2022); Nguyen et al. (2023); Gerchow et al. (2021); Joo og Liu (2023)

Hvorfor er det vigtigt at undersøge sygeplejerskers perspektiver på sprogbarrierer?

1

Sygeplejersker som den primære studiepopulation er underrepræsenteret i litteraturen

2

Sygeplejersker bruger mere tid sammen med patienterne sammenlignet med lægerne

3

Sygeplejersker kan bidrage til at finde måder, hvorpå praksisser kan forbedres

Fokusgrupper

Kvalitativ forskningsmetode

4-6 deltagere i hver gruppe

En gruppesamtale om et specifikt emne

Deltagerne spørger ind til hinandens oplevelser

Moderator bringer forskellige temaer ind i samtalen

Mætning af data er opnået når der ikke fremkommer nye relevante temaer

Temaer

Oplevelser og erfaringer i kulturmødet

Sygeplejen som kerneydelse påvirkes

- Forsvarsmekanismer

Individuelt ansvar eller et strukturelt problem

Håndtering af sprogbarrierer

- Nonverbal kommunikation
- Digitale hjælpemidler
- Brug af tolk og pårørende

Kulturforståelse

Det beskrivende kulturbegreb

- Kultur betragtes som noget stabilt og homogent der er knyttet til nationalitet
- Opfattelse af, at alle fra det samme land deler de samme værdier, normer og handlemønstre
- Skaber kulturelle stereotyper
- Ser kulturen før mennesket

Det komplekse kulturbegreb

- Kultur opfattes som dynamisk og skabes i sociale grupper
- Anerkender at individer har forskellige behov uafhængigt af deres etniske ophav
- Fokus er på det enkelte menneske frem for den etniske gruppe
- Ser mennesket før kulturen

**En professor gør op med indvandreres
'etniske smerter'. "Vi giver dem
mærkelige diagnoser, som ikke passer."**

**»Det er racistisk, bizart, diffust og ikke
forklarende på nogen måde«: Begrebet
'etniske smerter' er blevet brugt blandt
læger i årevis og har alvorlige
konsekvenser for patienter**

Kommunikation med Google translate

- Baseret på statistisk analyse eller mønstergenkendelse
- Anvender hyppigheden af ord par mellem to sprog
- Nøjagtigheden afhænger af de to sprog der kombineres
- Der kan være en del grammatiske fejl
- Der er ikke mulighed for at efterprøve det der oversættes
- Op til 20% fejlmargen

Konsekvens

- Forvirrende eller upassende oversættelser
- Usikkerhed og misforståelser

Lost in translation

Hvad der blev sagt

- Præsamtale
- Ukraine
- Opvågningen
- ”måske skal man have incideret en eller anden byld bagi”
- Tjek ind delen
- Aflyst
- Anæstesilægen

Hvordan blev det oversat

- Pokalsamtale
- Grine
- Opmålingen
- ”måske skal man have integreret en eller anden by bag i”
- Tjek bilen
- Afløst
- Manchester City

Tolkebistand - en nødvendighed for patientsikkerheden

Region Hovedstadens vejledning for tolkebistand kræver:

”tolkebistand skal rekvireres så snart behovet opstår, herunder når patienten skal give informeret samtykke”

”der er behov for tolk, når sundhedspersonalet og/eller patienten ikke kan kommunikere frit og ubesværet med hinanden”

- Den sundhedsprofessionelle har ansvar for at indhente informeret samtykke
- Et ledelsesmæssigt ansvar at levere de organisatoriske rammer og strukturer
- Børn under 18 år må IKKE anvendes som tolke
- I 2018 blev der indført egenbetaling for tolk
 - Undtaget er børn
 - Undtaget er fysisk og psykisk svækkede personer
- Tolkemuligheder
 - Fremmøde, video, telefon

Familie testen

- Vil du lade dit 8 årige barn få ansvaret for barnets egen behandling?
- Vil du havde det fint med at lade din 19 årige søn tage del i samtalen om dine intime problemer?
- Vil du give din ægtefælle ansvaret for at fortælle du har uhelbredelig kræft?
- Vil du overlade det til rengøringspersonalet at forklare din far, hvad der skal ske inde på operationsstuen?

Opsamling

- At være uforberedt på sprogbarrieren – skaber usikkerhed
 - Individuelt ansvar hvordan det løses
 - At få svar på sikkerhedsspørgsmål bliver omdrejningspunktet for kommunikationen, dermed bliver relations dannelsen sekundær
 - Den faglige selvopfattelse påvirkes
 - Ved sprogbarrierer skabes der uhensigtsmæssige stereotyper om patienterne
 - Ønsker at imødekomme individuelle behov hos den minoritetsetniske patient
 - Der er brug for mere viden og retningslinjer tilpasset lokale forhold
-

Løsningsforslag

1. Anerkend sprogbarrierer som en risikofaktor
2. Gør løsningen tværprofessionel
3. Flyt ansvaret fra den enkelte medarbejder til ledelsen
4. Systematisk dokumentation:
 1. Sprog- og tolkebehov dokumenteres i journalen
 2. Manglende brug af tolk indberettes som UTH
5. Klare retningslinjer:
 1. Implementer og angiv regler for hvornår og hvordan tolk skal rekvireres
6. Kompetenceudvikling:
 1. Tilbyd undervisning i interkulturel kommunikation
7. Kvalitetssikrede værktøjer:
 1. Undersøg og anvis brugbare og pålidelige digitale oversættelsesværktøjer og hav klare retningslinjer for i hvilke situationer de kan bruges

Spørgsmål
- og tak for
opmærksomheden

Kontakt: Anja.bergmann.stubager@regionh.dk

Hvad koster det at få tolkebistand?

Der er forskellige takster for gebyr på tolkning:

- Video-/teletolkning ved et ambulant besøg på sygehus, en konsultation hos alment praktiserende læge eller praktiserende speciallæge: 191 kr.
- Fremmødetolkning ved et ambulant besøg på sygehus, en konsultation hos alment praktiserende læge eller praktiserende speciallæge: 334 kr.
- Video-/teletolkning i forbindelse med en indlæggelse på hospital: 957 kr.
- Fremmødetolkning i forbindelse med en indlæggelse på hospital: 1.675 kr.

Hjælpesætninger - verificeret i dansk-engelsk oversættelse

1. Hej jeg hedder Jeg er narkosesygeplejerske og jeg skal sørge for at du sover godt
2. Jeg vækker dig igen når vi er færdige
3. Vi ved godt hvad der skal ske i dag, men vi har nogle sikkerhedsspørgsmål du skal svare på.
4. Kan du sige dit fulde navn og cpr. nummer?
5. Hvilken operation skal du have lavet i dag?
6. Har du spist i dag?
7. Har du fået noget at drikke i dag?
8. Har du allergier over for medicin?
9. Har du sure opstød eller halsbrand?
10. Har du nogen tænder, der sidder løst?
11. Kan du åbne munden? - Tak
12. Læg hovedet tilbage? - Tak
13. Nu vil jeg sætte noget overvågningsudstyr på dig
14. Jeg skal lægge en iv adgang på dig
15. Jeg stikker dig med en lille nål.
16. Du skal slappe af i hånden
17. Du falder i søvn af medicinen, der kommer ind igennem hånden
18. Du skal trække vejret i den her maske
19. Det er ren ilt
20. Det er godt for dine lunger
21. Tænk på noget godt - eller et sted der er dejligt at være
22. Jeg passer på dig imens du sover